

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Sociology (Optional) Paper-III
SOCO3: Social Issues in India

Day and Date: Wednesday, 17/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 As social problems are created in this society, it should be taken care of by the society itself.
a) Rubington and Winberg b) Fuller and Myers c) Horton and Leslie d) Case
- 2 Fuller and Mycenae have stated the major types of social problems - - ----.
a) Three b) Four c) Five d) Six
- 3 - - - - - These problems are environmental.
a) Physical b) Economic c) Political d) Traditional
- 4 Social problems are -----
a) Relative to the individual b) Natural c) Socially d) None of this
- 5 ----- The study of sociology started at the postgraduate level in the university.
a) Delhi b) Mumbai c) Kolkata d) Pune
- 6 The demand for an independent Khalistan is a form of ----.
a) Revenge sectarianism b) Separatist sectarianism c) Non-aligned sectarianism d) Separatist sectarianism
- 7 Interstate connections to illegal abortion diagnoses and abortions were uncovered from ----.
a) Sangli b) Beed c) Mhaisal d) Kolhapur
- 8 When people from one community and religion act against people from another community and religion is called ----.
a) Theism b) castism c) Sectarianism d) Provincialism
- 9 Sectarianism and sectarian violence is a very ---- social phenomenon.
a) Complex b) Gentle c) Difficult d) Medium
- 10 Sectarianism is a social phenomenon and its nature needs to be clarified at different levels.
a) Versatile b) Head c) One-sided d) Bidirectional
- 11 Poverty is a ---- -----problem.
a) Relevant b) Structural-functional c) Structural d) Functional
- 12 The definition of poverty in terms of deprivation is considered by -----.
a) Gillian b) Harrington c) Goddard d) Adam Smith

- 13 Exploitation is considered to be the main cause of poverty by -----.
- a) Karl Marx   b) Henry George   c) Max Weber   d) Goddard
- 14 "Unemployment is involuntary inactivity," he said.
- a) Carl Prebam   b) Fair child   c) Gunnar Myrdal   d) Navagopaldas
- 15 Employment Guarantee Scheme was started in Maharashtra in -----.
- a) 2003   b) 1973   c) 2013   d) 2015

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Necessity of study of social problem
- 2 Concept of social problem
- 3 Nature and Meaning of Feticide
- 4 MGNREGA

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Fuller and Myers' Type of Social Problem
- 2 Feticide and social inequality
- 3 causes of unemployment
- 4 Unemployment and individual factors

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Describe the social problem by explaining its characteristics.
- 2 Explain the causes of poverty by explaining the meaning of poverty.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सामाजिक समस्या या समाजातच निर्माण होत असल्याने त्यांच्यावर समाजानेच उपाययोजना केली पाहिजे ---- सांगितले आहे.

अ) रुबिगटन व विनबर्ग   ब) फुल्लर व मायर्स   क) हार्टन व लेस्ली   ड) केस

- 2 फुल्लर व मायसी यांनी सामाजिक समस्येचे - - - - - प्रमुख प्रकार

अ) तीन   ब) चार   क) पाच   ड) सहा

- 3 - - - - - या समस्या पर्यावरणीय स्वरूपाच्या असतात.

अ) भौतिक   ब) आर्थिक   क) राजकीय   ड) पारंपारिक

- 4 सामाजिक समस्या या ----- असतात.

अ) व्यक्तीसापेक्ष   ब) नैसर्गिक   क) समाजसापेक्ष   ड) यापैकी एकही नाही

- 5 ----- विद्यापीठात पदव्युत्तर स्तरावर समाजशास्त्राच्या अध्ययनास सुरुवात झाली.

अ) दिल्ली   ब) मुंबई   क) कलकता   ड) पुणे

- 6 स्वतंत्र खलिस्तानची होणारी मागणी हा ---- यांचा प्रकार आहे.
 अ) सूडवादी संप्रदायवाद ब) फुटीरवादीसंप्रदायवाद क) अलिप्ततावादी संप्रदायवाद ड) विभक्तवादी संप्रदायवाद
- 7 बेकायदा गर्भलिंगनिदान आणि गर्भपाताचे आंतर राज्यकनेक्शन -----येथून उघडकीस आले.
 अ) सांगली ब) बीड क) म्हैसाळ ड) कोल्हापूर
- 8 एका समुदायातील आणि धर्मातील लोकांनी दुसऱ्या समुदायातील आणि धर्मातील लोकांविरोध जेव्हा वर्तन केलेले असते त्यालाच ----- असे म्हंटले जाते.
 अ) धर्मवाद ब) जातिवाद क) संप्रदायवाद ड) प्रांतवाद
- 9 संप्रदायवाद आणि सांप्रदायिक हिंसाचार ही एक अतिशय ---- अशी सामाजिक घटना आहे.
 अ) जटिल ब) सौम्य क) किलीष्ट ड) मध्यम
- 10 संप्रदायवादही --- अशी सामाजिक घटना असून वेगवेगळ्या स्तरावर तिचे स्वरूप स्पष्ट करणे आवश्यक आहे.
 अ) बहुमुखी ब) मुखी क) एकमुखी ड) द्विमुखी
- 11 दारिद्र्य ही एक ----- समस्या आहे.
 अ) प्रांसगिक ब) संरचना-कार्यात्मक क) संरचनात्मक ड) कार्यात्मक
- 12 वंचिततेच्या संदर्भात दारिद्र्याची व्याख्या ----- यांनी मानले आहे.
 अ) गिलीन ब) हॅरिंग्टन क) गोडार्ड ड) अॅडॅम स्मिथ
- 13 शोषण हे गरिबीचे मुख्य कारण----- यांनी मानले आहे.
 अ) कार्लमार्क्स ब) हेन्री जॉर्ज क) मक्स वेबर ड) गोडार्ड
- 14 बेरोजगारी म्हणजे अनौच्छिक निष्क्रियता असे ----- यांनी म्हटले आहे.
 अ) कार्ल प्रिबाम ब) फेअरचाइल्ड क) गुन्नार मिर्डाल ड) नवगोपालदास
- 15 महाराष्ट्रात रोजगार हमी योजना ----- साली सुरु करण्यात आली.
 अ) 2003 ब) 1973 क) 2013 ड) 2015

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सामाजिक समस्येच्या अध्ययनाची आवश्यकता
- 2 सामाजिक समस्येचे संकल्पना
- 3 स्त्रीभ्रूणहत्येचे स्वरूप व अर्थ
- 4 मनरेगा

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 फुल्लर व मायर्स यांचे सामाजिक समस्येचे प्रकार
- 2 स्त्रीभ्रूणहत्या आणि सामाजिक विषमता
- 3 बेरोजगारीची कारणे
- 4 बेरोजगारी आणि व्यक्तिगत घटक

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 सामाजिक समस्येचा अर्थ सांगून वैशिष्ट्ये विषद करा.
- 2 दारिद्र्याच्या अर्थ स्पष्ट करून दारिद्र्याचे कारणे स्पष्ट करा.

*****

Model Answer Paper

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 सामाजिक समस्या या समाजातच निर्माण होत असल्याने त्यांच्यावर समाजानेच उपाययोजना केली पाहिजे ---- सांगितले आहे.

अ) रुबिगटन व विनबर्ग ब) फुल्लर व मायर्स क) हार्टन व लेस्ली ड) केस

Option 3

2 फुल्लर व मायसी यांनी सामाजिक समस्येचे - - - - - प्रमुख प्रकार

अ) तीन ब) चार क) पाच ड) सहा

Option 1

3 - - - - - या समस्या पर्यावरणीय स्वरूपाच्या असतात.

अ) भौतिक ब) आर्थिक क) राजकीय ड) पारंपारिक

Option 1

4 सामाजिक समस्या या ----- असतात.

अ) व्यक्तीसापेक्ष ब) नैसर्गिक क) समाजसापेक्ष ड) यापैकी एकही नाही

Option 3

5 ----- विद्यापीठात पदव्युत्तर स्तरावर समाजशास्त्राच्या अध्ययनास सुरुवात झाली.

अ) दिल्ली ब) मुंबई क) कलकता ड) पुणे

Option 2

6 स्वतंत्र खलिस्तानची होणारी मागणी हा ---- यांचा प्रकार आहे.

अ) सूडवादी संप्रदायवाद ब) फुटीरवादी संप्रदायवाद क) अलिप्ततावादी संप्रदायवाद ड) विभक्तवादी संप्रदायवाद

Option 2

7 बेकायदा गर्भलिंगनिदान आणि गर्भपाताचे आंतर राज्यकनेक्शन ----- येथून उघडकीस आले.

अ) सांगली ब) बीड क) म्हैसाळ ड) कोल्हापूर

Option 1

8 एका समुदायातील आणि धर्मातील लोकांनी दुसऱ्या समुदायातील आणि धर्मातील लोकांविरोध जेव्हा वर्तन केलेले असते त्यालाच ----- असे म्हंटले जाते.

अ) धर्मवाद ब) जातिवाद क) संप्रदायवाद ड) प्रांतवाद

Option 3

9 संप्रदायवाद आणि सांप्रदायिक हिंसाचार ही एक अतिशय ---- अशी सामाजिक घटना आहे.

अ) जटिल ब) सौम्य क) किलीष्ट ड) मध्यम

Option 1

10 संप्रदायवादही --- अशी सामाजिक घटना असून वेगवेगळ्या स्तरावर तिचे स्वरूप स्पष्ट करणे आवश्यक आहे.

अ) बहुमुखी ब) मुखी क) एकमुखी ड) द्विमुखी

Option 4

11 दारिद्र्य ही एक ----- समस्या आहे.

अ) प्रांसर्गिक ब) संरचना-कार्यात्मक क) संरचनात्मक ड) कार्यात्मक

Option 3

12 वंचिततेच्या संदर्भात दारिद्र्याची व्याख्या ----- यांनी मानले आहे.

अ) गिलीन ब) हॅरिंग्टन क) गोडार्ड ड) अॅडॅम स्मिथ

Option 2

13 शोषण हे गरिबीचे मुख्य कारण----- यांनी मानले आहे.

अ) कार्लमार्क्स ब) हेन्री जॉर्ज क) मक्स वेबर ड) गोडार्ड

Option 1

14 बेरोजगारी म्हणजे अनौच्छिक निष्क्रियता असे ----- यांनी म्हटले आहे.

अ) कार्ल प्रिबाम ब) फेअरचाइल्ड क) गुन्नार मिर्डाल ड) नवगोपालदास

Option 4

15 महाराष्ट्रात रोजगार हमी योजना ----- साली सुरु करण्यात आली.

अ) 2003 ब) 1973 क) 2013 ड) 2015

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 सामाजिक समस्येच्या अध्ययनाची आवश्यकता

Ans:

2 सामाजिक समस्येचे संकल्पना

Ans:

3 स्त्रीभ्रूणहत्येचे स्वरूप व अर्थ

Ans:

4 मनरेगा

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 फुल्लर व मायर्स यांचे सामाजिक समस्येचे प्रकार

Ans:

2 स्त्रीभ्रूणहत्या आणि सामाजिक विषमता

Ans:

3 बेरोजगारीची कारणे

Ans:

4 बेरोजगारी आणि व्यक्तिगत घटक

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 सामाजिक समस्येचा अर्थ सांगून वैशिष्ट्ये विषद करा.

Ans:

2 दारिद्र्याच्या अर्थ स्पष्ट करून दारिद्र्याचे कारणे स्पष्ट करा.

Ans:

*****